

مرکز مجاز امام صادق (علیه السلام)

اصول الفقه (مباحث الفاظ)

مفاهیم - مفهوم حصر ۲ و مفهوم عدد و لقب

جلسه ۱۰۲

استاد نجارزاده

مفهوم حصر

۳. بل اضرابیه، در سه صورت استعمال می‌شود:

اول: مضروب‌عنه از روی غفلت یا اشتباه بیان شده باشد. در این صورت، دلالت بر حصر ندارد.

دوم: دلالت بر تاکید مضروب‌عنه دارد؛ این نوع هم دلالت بر حصر ندارد.

سوم: دلالت بر رد و ابطال آنچه قبلاً بیان شده دارد؛ در این مورد، دلالت بر حصر می‌کند.

۴. هیئات دیگر بر حصر دلالت دارند؛ مانند: تقدیم ماحقه التاخیر، مثل: ایاک نعبد و ایاک نستعین، اگر

مسندالیه با لام جنس تعریف شود و مقدم شود؛ مثل: العالم محمد.

پنجم: مفهوم عدد

تحدید عددی، مفهوم ندارد.

اگر حکم وجوب باشد و مشخص کردن عدد برای بیان حد اعلای واجب باشد، بلاشبهه دلالت می‌کند که

بیش از آن عدد، واجب نیست؛ مانند دلالت دلیلی که روزه‌ی سی روز ماه رمضان را واجب می‌کند و اما

این دلالت از جهت خصوصیت مورد است نه از جهت اصل تحدید عددی، تا اینکه بگوئیم خود مفهوم

عدد، دارای مفهوم است.

ششم: مفهوم لقب

معنای لقب: هر اسمی که موضوع حکم قرار گیرد فرق نمی‌کند که جامد باشد یا مشتق.

مقصود از مفهوم داشتن لقب این است که نفی حکم از چیزی که عمومیت آن اسم شامل آن نمی‌شود. در

نتیجه لقب مفهوم ندارد.